

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Natividad Peramos Soler
Επίκουρη καθηγήτρια
E-mail: nperamos@itl.auth.gr
Τηλ. γραφείου: 2310 997586
Γραφείο: 1γ, Νέο Κτίριο ΦΛΣ, όροφος -1
Μάθημα: κωδ. 11497 "Ισπανική Φρασεολογία και η διδασκαλία της σε ελληνόφωνους"
Εαρινό εξάμηνο 2021-2022

Περιγραφή

Όταν ο ομιλητής εκφωνεί μια ομιλία, το κάνει μέσω βασικών γλωσσικών μονάδων που συνδυάζονται για να σχηματίσουν φράσεις και προτάσεις. Αυτή η λεκτική πράξη διέπεται από μια σειρά γραμματικών κανόνων συνδυασμού λέξεων, παρόλο που είναι δυνατό να αλλάξει η σειρά εμφάνισής αυτών χωρίς να επηρεαστεί η ομιλία. Μαζί όμως με αυτή τη δυνατότητα βρίσκουμε και συνδυασμούς λέξεων των οποίων η σειρά εμφάνισης δεν μπορεί να αλλοιωθεί, συνδυασμούς καταγεγραμμένους στην μνήμη του ομιλητή με τρόπο που δεν επιτρέπεται η αλλαγή των στοιχείων που τους απαρτίζουν. Αυτό ονομάστηκε από τον Coseriu «επαναλαμβανόμενος λόγος»: συνδυασμοί σταθερών λέξεων με τους οποίους ασχολείται η επιστήμη της φρασεολογίας. Μέσα σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων *λεξιλογικές συνάψεις, ιδιωματικές φράσεις και παροιμίες*.

Σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι, αφενός, να παρουσιαστεί μια επισκόπηση της ιστορίας και της τρέχουσας κατάστασης του κλάδου της φρασεολογίας. Αφετέρου, να αναλυθούν οι πολιτισμικές πτυχές της φρασεολογικής γλώσσας και των χαρακτηριστικών της, όπως η σταθερότητα, η ιδιωματικότητα και η σύνθεση. Η τυπολογία, η ταξινόμηση και ο καθορισμός των ορίων αυτού που νοείται ως φρασεολογική ενότητα θα βοηθήσουν στην κατανόηση της έννοιας της φρασεολογικής μονάδας (ΦΜ). Η ανάλυση των ΦΜ της Ισπανικής, η αναζήτηση των βασικών αντιστοιχιών τους στα ελληνικά και η διδασκαλία τους σε ελληνόφωνους αποτελούν κύρια θέματα μελέτης αυτού του μαθήματος.

Με την ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τη σημασία των ΦΜ.
- προσδιορίζουν τις υποκατηγορίες ΦΜ.
- αναγνωρίζουν κάποιες ισπανικές και ελληνικές ΦΜ.
- αναλύουν κάποιες ισπανικές ΦΜ και τις αντιστοιχίες τους στα ελληνικά.
- λαμβάνουν σωστά αποφάσεις που επηρεάζουν τη διερμηνεία και τη μετάφραση.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΝΟΤΗΤΩΝ
1	Η φρασεολογία. Θεωρητικό υπόβαθρο και ιστορική αναδρομή.
2	Τα χαρακτηριστικά της φρασεολογίας. Χαρακτηριστικά των φρασεολογικών μονάδων (ΦΜ): α) η πολυλεξία, β) η παγίωση και γ) η ιδιωματικότητα ή ιδιωτισμικότητα.
3	Οι φρασεολογισμοί (ιδιωτισμοί) της ελληνικής γλώσσας.

	Τυπολογία και ταξινόμηση των ΦΜ στην ελληνική γλώσσα.
4	Τυπολογία και ταξινόμηση των ΦΜ στην ισπανική γλώσσα.
5	Τυπολογία και ταξινόμηση των ΦΜ στην ισπανική γλώσσα: <i>Σύμφραση / λεξιλογική σύναψη (Colocación)</i> .
6	Τυπολογία και ταξινόμηση των ΦΜ στην ισπανική γλώσσα: <i>Ιδιωματική φράση (Locución)</i> .
7	- Ονοματικές ΦΜ - Επιθετικές ΦΜ - Ρηματικές ΦΜ - Επιρρηματικές ΦΜ
8	Τυπολογία και ταξινόμηση των ΦΜ στην ισπανική γλώσσα: <i>Φρασεολογική διατύπωση (Enunciado fraseológico)</i> .
9	- Παροιμίες - Παροιμιακά είδη - Γνωμικά (ρητά) - Γλωσσικοί τύποι ή φόρμουλες - Φραστική φόρμουλα/ τύπος
10	- Ρηματική συντακτική δομή (<i>Construcción de verbo soporte</i>) - Στερεότυπη σύγκριση (<i>Comparación estereotipada</i>) - ΦΜ του σώματος (<i>Somatismos</i>)
11	Λεξιλογικά διώνυμα. Ανάλυση των λεξιλογικών διωνύμων σε τέσσερα επίπεδα: σημασιολογικό, μορφολογικό, συντακτικό και υφολογικό.
12	Συγκριτική φρασεολογία. Λίστα αντιστοιχιών: ισπανικά λεξιλογικά διώνυμα που και η απόδοσή τους στα Ελληνικά.
13	Η φρασεολογία στα εγχειρίδια διδασκαλίας της Ισπανικής. (<i>Fraseodidáctica</i>)

1. Γενική βιβλιογραφία

- Beltrán, M. J. & E. Yáñez Tortosa, (1996), *Modismos en su salsa*. Madrid: Arco/ Libros.
- Casares, J. (1950), *Introducción a la lexicografía moderna*. Revista de Filología Española, Anejo LII. Madrid: CSIC, (reed [1992]).
- Cascón Martín, E. (2000), *Español coloquial. Rasgos, formas y fraseología de la lengua diaria*. Madrid: Edinumen.
- Corpas Pastor, G. (1996), *Manual de fraseología española*. Madrid: Gredos.
- Crida, C. (2007), "Fraseología comparada del español y el griego moderno. Campo virgen". G. Conde Tarrío (ed.), *Nouveaux apports à l'étude des expressions figées*. Fernelmont: E.M.E. & InterCommunications, 113-127.
- Δεμίρη-Προδρομίδου, Ε., Ν. Νικολαΐδου-Νέστορα & Ν. Τρύφωνα-Αντωνοπούλου (2002), *Η γλώσσα των ιδιωτισμών και των εκφράσεων*. Αθήνα: University Studio Press.
- Domínguez González, P., M. Morera Pérez & G. Ortega Ojeda (1988), *El español idiomático. Frases y modismos del español*. Barcelona: Ariel.

- Higueras García, M. (2006), *Las colocaciones y su enseñanza en la clase de ELE*. Madrid: Arco/Libros.
- Higueras García, M. (2006), “El diccionario y la enseñanza de colocaciones”, *Frecuencia L*, 31: 8-12.
- Higueras García, M. (2007), *Estudio de las colocaciones léxicas y su enseñanza en español como lengua extranjera*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, Secretaría General Técnica.
- Olímpio de Oliveira Silva, M.E. (2006), *Fraseología y enseñanza del español como lengua extranjera*. *Biblioteca Virtual RedELE*, 5.
- Olímpio de Oliveira Silva, M.E., I. Penadés Martínez & A.M. Ruiz Martínez (2006), *Ni da igual ni da lo mismo. Para conocer y usar las locuciones verbales en el aula de español*. Madrid: Edinumen.
- Peramos Soler, N. & J.J. Batista Rodríguez (2008), “Unidades Fraseológicas y variación”. *OGIGIA. Revista electrónica de estudios hispánicos*, 3/enero: 43-52 Διαθέσιμο: <https://auth.academia.edu/NatividadPeramosSoler>
- Peramos Soler, N. & E. Leontaridi (2011), “El mundo de las palabras. Técnicas de aprendizaje de léxico para estudiantes de E/LE”. J.F. Barrio Barrio (coord.), *III Jornadas de formación del profesorado de español, Sofía, septiembre de 2010*. Sofía: Embajada de España en Bulgaria, 43-67. Διαθέσιμο: <https://auth.academia.edu/NatividadPeramosSoler/Papers>
- Peramos Soler, N. & J.J. Batista Rodríguez (2008), “Οι γλωσσικές μεταβολές στις φρασεολογικές μονάδες της ισπανικής γλώσσας”. Λεονταρίδη Ε. κ.ά. (επιμ.), *Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου ‘Η γλώσσα σε ένα κόσμο που αλλάζει’*, Τόμος Ι, Αθήνα: 472-477. Διαθέσιμο: <https://auth.academia.edu/NatividadPeramosSoler>
- Peramos Soler, N., E. Leontaridi & M. Ruiz Morales (2009), “Las unidades fraseológicas del español: su enseñanza y adquisición en la clase de ELE”. J.F. Barrio Barrio (eds.), *Actas de las Jornadas de Formación del Profesorado en la Enseñanza de L2/ELE y la Literatura Española Contemporánea*, Sofía: Ministerio de Educación de España y Universidad de Sofía “San Clemente de Ojrid”: 185-204. Διαθέσιμο: <https://auth.academia.edu/NatividadPeramosSoler>
- Peramos Soler, N., E. Leontaridi & M. Ruiz Morales (2007), “¡No me malinterpretes! Las unidades fraseológicas en el proceso de aprendizaje del español por alumnos griegos: Problemas de interpretación”. *Cuadernos de Italia y Grecia*, 6: 100-110. Roma: Ministerio de Educación y Ciencia, Consejería de Educación y Ciencia, Embajadas de España en Italia y Grecia. Διαθέσιμο: <https://auth.academia.edu/NatividadPeramosSoler>
- Ruiz Gurillo, L. (2002), *Ejercicios de fraseología.*, Madrid: Arco/Libros.
- Vranic, G. (2004), *Hablar por los codos. Frases para un español cotidiano*. Madrid: Edelsa Grupo Didascalía.
- Zuluaga, A. (1980), *Introducción al estudio de las expresiones fijas*. Frankfurt: Peter Lang.
- Χέλμη, Ε. (2011), *Συγκριτική φρασεολογία ισπανικής - ελληνικής: τα λεξιλογικά διώνυμα*. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέσιμο: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/31656>

2. Λεξικά

- Bosque, I. (dir.) (2006), *Práctico. Diccionario combinatorio del español contemporáneo*. Madrid: SM.

- Penadés Martínez, I. (2002), *Diccionario de locuciones verbales para la enseñanza del español*. Madrid: Arco/Libros.
- Penadés Martínez, I. (2005), *Diccionario de locuciones adverbiales para la enseñanza del español*. Madrid: Arco/Libros.
- Penadés Martínez, I. (2008), *Diccionario de locuciones nominales, adjetivas y pronominales para la enseñanza del español*. Madrid: Arco/Libros.

3. Προτεινόμενα βιβλία στον Εύδοξο

- Dante, A. (2003), *¡Es pan comido! Expresiones fijas clasificadas en funciones comunicativas*. Madrid: Edinumen.
- Prieto, M. (2006), *Hablando en plata. Modismos y metáforas culturales*. Madrid: Edinumen.